

Prehľad kultúrnych podujatí a udalostí v roku 2013

Január

6. 1. 2013 Trojkraľové plávanie – plávanie otužilcov na Slnecných jazerách (organizátori: MsÚ, Správa cestovného ruchu Senec, s. r. o., Piccard Senec)
- Trojkráľový koncert ženského speváckeho zboru s prizvanými hosťami evanjelickom kostole (organizátor: MO Matice Slovenskej)
15. 1. 2013 Predstavenie Radošinského naivného divadla „Šťastné konce“ (organizátor: MsKS, Senec)
17. 1. 2013 20. ročník recitačnej súťaže Šaliansky Matko (organizátor: Mesto Senec, ZUŠ, MO Matice Slovenskej)
18. 1. 2013 Slávnostný zápis žiakov do 1. ročníka (organizátor: ZŠ s VJM A. M. Szencziho)
25. 1. 2013 Ples ZŠ s VJM A. M. Szencziho
25. - 26. 1. 2013 Zápis žiakov do 1. ročníka (ZŠ J. G. Tajovského, ZŠ Mlynská)
26. 1. 2013 19. reprezentačný ples ZUŠ Senec

Február

8. 2. 2013 Ples rodičov a priateľov školy (organizátor: Spojenej škola s VJM A. M. Szencziho)
9. 2. 2013 Ples Piccardu Senec
10. 2. 2013 Slávnostný koncert pri príležitosti 20. výročia vzniku SR (organizátor: MO Matice Slovenskej)
13. 2. 2013 Výročná členská schôdza členov MS SČK
20. 2. 2013 Absolventský koncert tanečného odboru a hudobného odboru Súkromnej ZUŠ Renaty Madarászovej v MsKS
- Skokanská súťaž o Putovný pohár Seneckej latky (organizátori: MsÚ, ZŠ J. G. Tajovského, Senec)
24. 2. 2013 Výročná schôdza členov MO Csemadoku v MsKS
25. 2. 2013 Besedy s popredným predstaviteľom súčasnej maďarskej básnickej tvorby, Jánosom Lackfím (organizátor: MO Csemadok)

Marec

3. 3. 2013 Výročná členská schôdza ZO Slovenského zväzu záhradkárov
13. 3. 2013 Športovec roka – ocenenie seneckých športovcov (organizátori: MsÚ, komisia športu pri MsZ, MsKS, Senec)

16. 3. 2013 O pohár Slniečnych jazier – Zimné plávanie. Otvorené preteky otužilcov a vytrvalostných plavcov s medzinárodnou účasťou (organizátor: Piccard Senec).
20. – 21. 3. 2013 Malá Tália – prehliadka detskej dramatickej tvorivosti (organizátor: MsKS, Senec, MOS, Modra)
23. 3. 2013 Senecká ruka – medzinárodná súťaž v pretláčaní rukou (organizátori: AWK Senec, Slovenská asociácia pretláčania rukou, MsKS, Senec)
24. 3. 2013 Predveľkonočný koncert žiakov ZUŠ v evanjelickom kostole (organizátor: ZUŠ)
27. 3. 2013 Okrúhly stôl – stretnutie s občanmi v MsKS
31. 3. 2013 Knižná nedeľa – deň otvorených dverí Mestskej knižnice (organizátor: MsKS, Senec)

Apríl

5. 4. 2013 Kladenie venca k pamätnej tabuli na MsÚ pri príležitosti oslobodenia Senca (organizátor: ZO SZPB, Senec)
- Noc s Andersenom - akcia v knižnici na podporu čítania detí (organizátor: MsKS – knižnica)
12. 4. 2013 Návšteva delegácie z mesta Stará Pazova (Srbsko)
27. 4. 2013 Šíp Piccardu 2013 – lukostrelecké preteky
27. 4. 2013 Turnaj v mini hádzanej (organizátor: Piccard Senec)
30. 4. 2013 Majáles (organizátor: Csemadok, Senec)

Máj

4. 5. 2013 Noc seneckého múzea – festival Musica Perennis Iuventutis (organizátor: OZ Collegium Wartberg, MsKS – múzeum)
4. a 8. 5. 2013 Rybárske preteky (organizátor: Slovenský rybársky zväz – Mestská organizácia)
5. 5. 2013 Deň matiek v maďarskom jazyku (organizátor: MO Csemadok, Senec)
10. 5. 2013 Májový futbalový turnaj mesta Senec – 9. ročník (organizátori: Gafuga, Senec, Komisia športu pri MsZ)
11. 5. 2013 Senecká korčuľa – 5. ročník súťaže na kolieskových korčuliach (organizátor: klub KDH)

11. 5. 2013 Koncert žiakov ZUŠ ku Dňu matiek v evanjelickom kostole
- 11.5.2013 Míľa pre mamu (organizátor: Materské centrum v Senci)
12. 5. 2013 Koncert zboru Radosť ku Dňu matiek (organizátori: MsKS, MsÚ, Senec)
18. 5. 2013 Súťaž vo varení guláša (organizátori: MsÚ, Spolok seneckých podnikateľov, SCR, Piccard)
23. 5. 2013 Koncert k 10. výročiu založenia Súkromnej ZUŠ Renaty Madarászovej a 20. výročiu SETAS
25. 5. 2013 Majáles ZO Slovenského zväzu záhradkárov
26. 5. 2013 Absolventský koncert žiakov ZUŠ hudobného a literárno - dramatického odboru v evanjelickom kostole
31. 5. 2013 Celoštátna výstava psov všetkých plemien, CAC (organizátor: Športový klub stavačov, Bernolákovo)

Jún

2. 6. 2013 MDD, Akčný deň detí: ukážky záchranných zložiek a rôzne súťaže pre deti zo Senca a okolia (organizátor: Piccard Senec)
5. 6. 2013 Ocenenie najlepších žiakov ZŠ, ZUŠ a SŠ primátorom mesta (organizátor: MsÚ, Senec)
7. 6. 2013 Výstava žiakov výtvarného odboru ZUŠ v galérii Labyrint
7. – 8. 6. 2013 Absolventské koncerty žiakov ZUŠ tanečného odboru
8. – 9. 6. 2013 Farské dvojdnie (organizátor: Farnosť, Senec)
14. – 16. 6. 2013 Okres Senec a jeho priatelia – 15. ročník medzinárodného mládežníckeho futbalového turnaja (organizátori: ŠK SFM Senec, ZŠ J. G. Tajovského, Senec)
15. 6. 2013 Senecké leto – otvorenie letnej turistickej sezóny (organizátori: MsÚ, MsKS, Správa cestovného ruchu Senec, s. r. o.)
28. 6. 2013 Veľký letný karneval (organizátori: MsÚ, MsKS, Správa cestovného ruchu Senec, s. r. o.)
29. 6. – 6. 7. 2013 Letný tábor s Radosťou (Jedliny – Kostolany pod Tribečom, organizátor: zbor Radosť, Senec)

Júl

5. 7. 2013 Volejbalový turnaj v plážovom volejbale
30. 7. 2013 Oslavy štátneho sviatku sv. Cyrila a Metoda – 1150. výročie od ich príchodu (organizátor: MO Matice slovenskej)

August

10. – 11. 8. 2013 Ľudové umelecká remeslá (organizátor: OZ Tradičné ľudové umelecké remeslá)
17. 8. 2013 Turnaj v hádzanej – ženy (organizátor: Piccard Senec)
24. 8. 2013 6. ročník Medzinárodného potápačského karnevalu (organizátori: Lighthouse divecenter a Piccard Senec)

September

- 1.9. 2013 Stretnutie pri Pamätníku ústavy SR (organizátor: MO Matice Slovenskej)
2. 9. 2013 Slávnostné otvorenie školského roka
8. 9. 2013 Senecký festival dychovej hudby – 13. ročník (organizátori: Senčanka, MsÚ, MsKS, Senec, MOS, Modra)
14. 9. 2013 Rozlúčka s letom (organizátor: MO Csemadok)
- Doplnenie dreveného kríža na farskom námestí korpusom – slávnostné požehnanie
21. – 22. 9. 2013 Wallnerov memoriál – plachetnice a windsurfing (organizátor: TJ Slávia Senec)
28. 9. 2013 Senecký beh okolo Slniečnych jazier – 3. ročník (organizátori: Komisia športu pri MsZ, Senec, Gafuga, Senec)

Október

11. 10. – 16. 11. 2013 44. Dni Alberta Molnára Szencziho (organizátor: OV a MO Csemadok)
12. 10. 2013 Jablkové hodovanie (organizátori: MsKS, MsÚ, Senec, MOS, Modra, BSK)
16. 10. 2013 Stretnutie 70 a viacročných členov MS SČK v Senci (organizátor: Miestny spolok SČK)
31. 10. 2013 Návšteva mesta veľvyslancom Maďarska

November

9. 11. 2013 Voľby do BSK (1. kolo)
13. 11. 2013 Okrúhly stôl – stretnutie s občanmi v MsKS
15. 11. 2013 Kultúrny program a imatrikulácia prvákov (Spojená škola s VJM A. Molnára Szencziho)
22. 11. 2013 Ples Csemadoku
23. 11 2013 Voľby do BSK (2. kolo)
- 26.11 2013 Oslavy 60. výročia MŠ s VJM A. M. Szencziho v Senci

December

1. 12. 2013 Adventné dielne v Pastoračnom centre (organizátor: zbor Radosť)

- 4.12.2013 Sfunkčnenie tzv. biblioboxu pred Mestským kultúrnym strediskom.
6. 12. 2013 Mikuláš v Senci – rozsvietenie vianočného stromčeka (organizátori: MsÚ, MsKS, Správa cestovného ruchu Senec, s. r. o.)
8. 12. 2013 Vianočný program v maďarskom jazyku (organizátori: MsKS, Csemadok, Senec)
11. 12. 2013 Vianočný koncert žiakov ZUŠ
15. 12. 2013 Vianočný koncert zboru Radosť
20. 12. 2013 Návšteva starých a osamelých členov SČK (organizátor: Miestny spolok SČK)
31. 12. 2013 Víťanie Nového roku na námestí (organizátori: MsÚ, MsKS, Senec)

Verejný život, samospráva

Mestské zastupiteľstvo zasadalo v roku 2013 v deviatich prípadoch. Po vyhodnotení predchádzajúceho hospodárskeho roka sa ukázala veľmi pozitívna bilancia s prebytkom vo výške 1237 930,41 eur. Mestské zastupiteľstvo sa rozhodlo presunúť tieto prostriedky do rezervného fondu, z ktorého sa v ďalších obdobiach môžu čerpať zdroje potrebné k realizácii aktuálnych investičných zámerov mesta.

Jednou z úloh v bola úprava volebných obvodov vzhľadom na súčasný stav obyvateľov mesta. Každý poslanecký klub si preto zvolil svojho zástupcu do komisie na vytvorenie návrhu o volebných obvodoch a okrskoch na nastávajúce voľby v roku 2013 a 2014. Členmi komisie sa na zasadnutí MsZ 21. februára 2013 stali: MUDr. Emese Dobošová, Rezső Duray, Ing. Gašpar Józán, Mgr. Maroš Ožvald a Jana Turanská. Na zasadnutí 20. júna 2013 sa diskutovalo o vzniknutých návrhoch, nakoniec s pomedzi dvoch – vytvorenie 2 alebo 5 obvodov – zvíťazila verzia menšieho počtu obvodov. Zároveň sa podľa počtu obyvateľov upravil aj počet volebných okrskov na 15.

Nový systém volebných okrskov platil už aj v prípade volieb do orgánov samosprávnych krajov. Na území Bratislavského samosprávneho kraja išlo o dvojkolové voľby, nakoľko sa predsedu

samosprávneho kraja podarilo zvoliť až na druhý krát. Zo Senčanov sa volieb zúčastnilo 9. novembra 2014 20,11% obyvateľov a v druhom kole, 23. novembra 14,62%. Víťazkou a opätovnou poslankyňou sa stala za Senec Gabriella Németh, ktorá v predchádzajúcom volebnom období zastávala funkciu podpredsedníčky BSK. Vo voľbách získala 1137 hlasov. Bilancia ostatných miestnych kandidátov do zastupiteľstva BSK bola nasledovná: Juraj Gubáni 647 hlasov, Emese Dobošová 509, Jozef Zrnec 211 hlasov, Eva Takáčsová 208 hlasov, Jolana Saltiel 62 hlasov a Karol Jankó 31 hlasov. Zo Senčanov v druhom kole hlasovalo za opätovne zvoleného predsedu BSK Pavla Freša 74,24%, jeho vyzývateľka, Monika Flašíková - Beňová dostala v našom meste 25,75%.

Predstavitelia samosprávy pokračovali v tradičných stretnutiach s občanmi. V jarnom a jesennom termíne sa v kinosále Mestského kultúrneho strediska usporiadali tzv. Okrúhle stoly. Tematicky boli zamerané rôzne. Kým 27. marca išlo najmä o kultúru a cestovný ruch, 13. novembra hlavne o otázky školstva (zvyšovanie kapacít predškolských zariadení). Na stole sa samozrejme ocitli aj aktuálne otázky výstavby, zdravotníctva, pre naše mesto nezvyčajné povodňové situácie, otázky okolo skládky komunálneho odpadu a iné.

Na jar tohto roku 12. apríla do nášho mesta zavítala srbská delegácia mesta Stará Pazova na čele s primátorom p. Djordje Radinovićom, za doprovodu p. Marko Nikolića z Veľvyslanectva Srbskej republiky, aby sa zaujímali o senecké skúsenosti s eurofondami. Primátor Karol Kvál im ponúkol konzultačnú pomoc v tejto oblasti na stretnutí za účasti viceprimátorky Heleny Nemcovej, prednostky MÚ Jarmily Répássyovej a projektových manažérok Natašy Urbanovej a Angeliky Matlohovej. Stará Pazova sa nachádza v blízkosti Belehradu, disponuje s dobre vybavenou infraštruktúrou a je jedným z centier slovenskej komunity žijúcej v Srbsku.

V októbri (31.10.) navštívil Senec veľvyslanec Maďarska v SR, Csaba Balogh. V rámci jeho pracovného programu sa stretol s vedením mesta i mestského úradu. Medzi inými ho zaujímali aj živé kontakty medzi partnerskými mestami našich krajín. Rokovaní sa zúčastnila aj podpredsedníčka BSK Gabriella

Németh a krajský predseda Csemadoku Gyula Bárdos. V ďalšom bode programu si veľvyslanec pozrel vynovenú budovu MsKS, navštívil Mestské múzeum a Park oddychu. Popoludní sa stretol s miestnymi predstaviteľmi maďarskej komunity.

Výstavba a zmeny charakteru mesta

Začiatkom roka 2014 prebehlo verejné obstarávanie v súvislosti s komplexnou rekonštrukciou seneckého verejného osvetlenia s využitím modernej LED – technológie. Projekt, ktorý odsúhlasilo MsZ ešte v júni 2012 má do budúcnosti zaručiť energetickú úsporu až do výšky 65%. Okrem výmeny svietidiel sa počítalo aj s doplnením svetelných bodov o ďalších 110 a s výmenou 216 nevyhovujúcich stožiarov a 938 výložníkov. Realizácii predchádzala dvojročná testovacia prevádzka LED osvetlenia ulice SNP s pozitívnym výsledkom. Pôvodným tvorcom tejto myšlienky bola senecká spoločnosť Eco-logic. Stopercentné prefinancovanie projektu ponúkla mestu Slovenská sporiteľňa, a.s. Pri výbere uchádzača o realizáciu projektu spolupracovalo mesto aj so Slovenskou technickou univerzitou. Práce realizovala spoločnosť O.S.V.O. Comp a.s. z Prešova. Začali sa na jar a po letnej prestávke pokračovali na jeseň. V „novom nočnom ošatení“ sa medzi prvými seneckými ulicami ocitli ulice Dúhová, Fučíkova, Pezinská, Žarnovova, Mlynská, Novomeského, sídlisko „Salámka“ a iné. Svietidlá majú desaťročnú záruku, návratnosť investície sa pri predpokladanej úspore odhaduje na osem rokov. Poteší zároveň aj to, že vďaka novej technológii naše mesto vyprodukuje omnoho menej svetelného smogu.

Problémy parkovania v centre počas pracovného týždňa riešilo mesto od 1. januára tohto roku spoplatnením parkovania pred Mestským úradom, Mestským kultúrnym strediskom a za Tureckým

domom. Poplatky sa uhrádzajú na mieste v parkovacích automatoch alebo prostredníctvom mobilov, zaslaním sms-správy.

V letných mesiacoch sa ukončili stavebné práce súvisiace s realizáciou projektu Terminál integrovanej dopravy v Senci na predstaničnom námestí. Práce boli realizované z finančného príspevku, ktorý získalo mesto z fondov Európskej Únie (Operačný program Bratislavský kraj). Počas prác bola realizovaná pokládka inžinierskych sietí, zámkovej dlažby na vozovke, chodníkoch, osadili sa a vytvorili nové autobusové zastávky, elektronické informačné tabule, ekologicky úsporné osvetlenie a ďalší mobiliár.

Čiastočne s revitalizáciou predstaničného námestia súviseli aj investičné zámery seneckej Správy cestovného ruchu (SCR). V rámci prípravy na letnú sezónu na Slniečnych jazerách smerovala svoju najväčšiu investíciu do rekonštrukcie vstupnej brány do areálu pri železničnej stanici. Okrem toho na južnej strane jazier vybudovala minigolfové ihrisko, revitalizovala interiové súčasti bungalovov a na severnej strane pri hlavnej recepcii kompletne zrekonštruovala sociálne zariadenia.

Mestské kultúrne stredisko rokmi postupne prechádzalo celkovou rekonštrukciou. Po prebudovaní knižnice, novovybudovanom druhom poschodí – Kultúrneho centra Labyrint, obnovení kinosály prišiel v prvom polroku rad na vybavenie strediska moderným výťahom, vynovenie vestibulu a na jeseň na celkovú rekonštrukciu vonkajšej fasády a prístupov do budovy.

V Senci známy zelený vláčik plnil do novembra tohto roka funkciu mestskej hromadnej dopravy. V tejto úlohe bol nahradený klimatizovaným autobusom s celkovou kapacitou 19 miest na sedenie a 15 miest na státie. Autobus je zároveň vybavený aj s nástupnou plošinou pre invalidný vozík. Pri zaručenom vyššom komforte poslúži Senčanom naďalej zadarmo, pričom sa do jeho trasy zakomponovali aj príľahlé satelity mesta. V pracovných dňoch jazdí sedem krát, počas víkendov štyri krát denne.

Školstvo, kultúra

Školstvo

Výstavba, či revitalizácia objektov prebiehala v roku 2013 aj v školských a predškolských zariadeniach. Najmä nepriaznivá situácia v posledne menovanej oblasti si už dlhší čas vyžaduje efektívny a aktívny prístup miestnej samosprávy, ako zriaďovateľa týchto zariadení. Riešenie nedostatku miest v predškolských zariadeniach je medzi prvoradými úlohami mesta.

Koncom marca sa skončila rekonštrukcia a revitalizácia priestorov Materskej školy na Fándlyho 2. Práce sa týkali výmeny vykurovacieho systému, vynovenia kuchyniek a ich zariadení, zmien usporiadania vnútorných priestorov. Mesto tu preinvestovalo finančné prostriedky vo výške 88.000 eur. Od septembra škôlka disponuje aj s elokovaným pracoviskom v Hurbanovej Vsi v tichom a vynovenom prostredí s kapacitou 25 miest.

V MŠ Kysucká sa v tomto roku obnovilo vnútorné vybavenie a začali práce na prístavbe dvoch tried. Tie mohli deti zobrať po 18. novembri, kedy sem nastúpilo 37 nových škôlkarov. Okrem nich toto predškolské zariadenie prijalo 7 zamestnancov, z toho 4 pedagogických. Projekt prístavby podporil aj Bratislavský samosprávny kraj, ktorý poskytol mestu na vybavenie interiérov nových tried finančné prostriedky vo výške 7 000 eur.

Podľa zámerov sa v MŠ Košická pripravujú na nadstavbu tried, v tomto roku sa tu vymaľoval interiér. MŠ Kollárova dostalo nové 3D ihrisko, nové skrinky a detský nábytok, novú dlažbu a obklady v prevádzkovej časti.

Stavebné úpravy prebiehali aj na základných školách. V letnom období sa v ZŠ Mlynská rekonštruovali rozvážače v učebni informačných technológií, pribudol výťah z kuchyne do školskej jedálne a čiastočne aj mobiliár v školskej jedálni.

V budove Základnej školy Jozefa Gregora Tajovského sa riešil nevyhovujúci stav zastaralých elektrických rozvodov, na rekonštrukciu ktorých zriaďovateľ promptne našiel potrebné finančné prostriedky.

Základná škola s VJM A. Molnára Szencziho získala dotáciu na revitalizáciu školského dvora, ktoré sa uskutočnilo za pomoci Bratislavského samosprávneho kraja. Cieľom projektu bol vytvoriť multifunkčný školský dvor. Práce si vyžiadali nakoniec investíciu 12 000 eur, ktoré uhradili zo spomínaných zdrojov BSK hradilo aj z rozpočtu mesta a školy.

Mestský školský úrad, Základná umelecká škola v Senci a Miestny odbor Matice slovenskej zorganizovali 17. januára v priestoroch Základnej umeleckej školy obvodné kolo jubilejného 20. ročníka súťaže Šalianky Matky Jozefa Cígera Hronského. Porota hodnotila 24 odvážlivcov zo škôl seneckého obvodu pod vedením jej predsedu, ktorým bol známy herec a recitátor Jozef Šimonovič. Zo seneckých škôl bola najúspešnejšia ZŠ Mlynská, ktorej žiaci získali v troch kategóriach dve pekné druhé a jedno tretie miesto.

V januári sa konali zápisy do prvých tried základných škôl. Všetky školy sa pri tejto príležitosti postarali o príjemnú atmosféru. V dňoch 25. a 26. januára sa prišlo v sprievode svojich rodičov zapísať do prvej triedy Základnej školy J. G. Tajovského 133 detí, do ZŠ Mlynská 50 sa zapísalo 120 detí, čo je o 15 viac ako v roku 2012. Na slávnostný zápis do prvej triedy ZŠ s VJM Alberta Molnára Szencziho prišlo

dohromady 24 detí, čo vedenie školy potešilo, nakoľko ide o 7 detí viac ako v predchádzajúcom školskom roku.

Vo februári 2013 nastali zmeny v Mestskej školskej rade. Na zasadnutí Mestského zastupiteľstva boli odsúhlasení jej zástupcovia za mesto, ktorými sa stali Mgr. Pavol Škovránek a Ing. Tibor Németh.

Stredná odborná škola Kysucká 14 má od začiatku roka novú riaditeľku v osobe Ing. Ľubomíry Hrubanovej. Škola sa zapojila do medzinárodného projektu Leonardo da Vinci – Partnerstvá s názvom Poradenstvo za účelom dosiahnutia správnych výsledkov v európskom vzdelávaní. V rámci projektu tím pedagógov školy na čele s koordinátorkou projektu, PaedDr. Oľgou Hlavačkovou spolupracoval so zahraničnými partnerskými stranami. Ich spoločným, dlhodobým cieľom bolo v konečnom dôsledku pomôcť študentom v prechode na trh práce, k čomu mala prispieť aj analýza nových požiadaviek trhu práce v kontexte hospodárskych a sociálnych zmien. Projekt bol ukončený v júli 2013, pričom škola spolupracovala s partnermi z Francúzska, Turecka, Litvy a Fínska.

Pri príležitosti Dňa učiteľov Bratislavský kraj ocenil 20 pedagógov stredných škôl nachádzajúcich sa v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti. Ocenených si vybrali na základe nominácií podaných riaditeľmi jednotlivých škôl, pričom zohľadňovali pracovné úspechy ako aj životné jubileá učiteľov. Zo seneckých učiteľov si ocenenie mohla prevziať Mgr. Alžbeta Ivanová (Gymnázium Antona Bernoláka) a Štefan Obselka (Stredná odborná škola Kysucká 14).

Apríl priniesol pre ZŠ s VJM Alberta Molnára Szencziho potešujúcu správu. Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy (INEKO) zverejnil rebríček základných a stredných škôl na Slovensku. K jeho zostaveniu použili tri desiatky merateľných ukazovateľov školských rokov 2008/09, 2009/10 a 2010/11. Škola sa ako jediná v prvej dvadsiatke zo seneckých škôl umiestnila v rámci Bratislavského

kraja umiestnila na 10. mieste. V rámci celého Slovenska sa dostala na 92 miesto z počtu viac ako 2000 základných škôl.

Vedenie mesta pri príležitosti dňa detí už tradične oceňuje tých žiakov tunajších škôl, ktorí úspešne reprezentujú svoju školu i mesto na rôznych vedomostných súťažiach či olympiádach. V kultúrnom centre Labyrint si 5. júna 2013 mohli z rúk primátora mesta prevziať ocenenie nasledujúci žiaci:

zo ZŠ Mlynská 50: Simona Mišolajová, Adam Szabó, Mária Košecká, Tomáš Chalás, Martina Meszárošová, Andrej Tibenský

zo ZŠ J. G. Tajovského: Jakub Tondra, Adrian Sarnovský, Lukáš Nemeč, Roman Kunocha, Kristián Porzer, Mária Lančaričová, Tomáš Petřík, Tomáš Vörös, Bianka Zamatóczka, Adam Medovarský, Monika Kráľová, Lukáš Kohlman, Lenka Novotná, Tamara Xeničová, Samuel Boušek, Katarína Vicenová, Michal Takáč, Daniela Paunovičová, Michaela Čerkesová, Heliodor Mac, Ema Klučovská

zo ZŠ s VJM A. M. Szencziho: Dóra Simon, Sandra Hervaiová, Emma Straňáková, Nicol Kovácsová, Holocsy Zsóka Zsófia, Farkašová Eszter, Csikmáková Katalin Mária

zo Spojenej strednej školy s VJM A. M. Szencziho: Krisztian Tóth, Róbert Simondel, Bence Simon, Juraj Nagy a kolektívne členovia súboru Pitypalatty

zo ZUŠ Senec: Melisa Ingeliová, Gabriela Kuzmová, Oliver Asztalos, Tatiana Prejsová, Diana Čičmancová, Adriana Žilová, Adam Tkáč, Simon Molnár, Kvetoslava Vargová, Dominika Debnárová, Mária Maršalková, Karolína Krigovská, Jakub Kolembus, Tereza Pienčáková, Marek Mokoš, Viktor Blaščák, Dáša Andrášiková, Lukáš Bohuš, Radka Bírová, Dominika Kollárová, Iveta Šipošová, Barbora Komorná, Veronika Blahovičová, Tomáš Bognár, Kamila Jarábková a súbor EffectD

zo SZUŠ Renáty Madarászovej Rovňákovej: Tomáš Bognár, Michaela Balážová, Patrik Vaverka

z Gymnázia A. Bernoláka: Viktor Zelenay, Pavol Tóth Vaňo, Jakub Žůrek, Karin Zatkalíková, Tomáš Kuzma, Mária Nemečková, Nina Bučeková, Ester Martinezová, Veronika Zelenayová, Karin Ravasová, Katarína Čáčiková, Nicolette Andeleková, Lucia Chytilová, Dávid Marsovszký, Lukáš Bača zo Strednej odbornej školy Kysucká: Ondrej Horváth, Tomáš Antoni.

Na ZŠ J. G. Tajovského sa pomaly vyvíja tradícia usporiadania Letných environmentálnych škôl. Tento rok bolo hlavným cieľom organizátorov dať žiakom možnosť zoznámiť sa so zaujímavými miestami, akými boli nielen lužné lesy, či kolónie bocianov susedného Rakúska ale aj neďaleká Včelárska paseka v Kráľovej pri Senci. Deti sa na záver dozvedeli aj skutočnosti o likvidácii odpadu v našom meste a o možnostiach jeho separácie.

V novom školskom roku sa do štyroch odborov Základnej umeleckej školy (hudobného, výtvarného, tanečného a literárno-dramatického) sa prihlásil rekordný počet, až 888 žiakov. Počet uchádzačov presiahol kapacitné možnosti školy. ZUŠ pracovala aj v tomto roku na troch elokovaných pracoviskách: v budove MsKS v šiestich triedach, v Igrame, kde pod vedením PaedDr. M. Brnu, PhD. pracuje ľudový súbor Igrici a v telocvični ZŠ J. G. Tajovského.

Koncom novembra vyšiel zborník z dvoch ročníkov konferencií mladých regionálnych historikov, ktoré sa konajú pravidelne v jarných termínoch v Tureckom dome. Ich iniciátorom bola ZŠ A. M. Szencziho, ktorá ich spravidla organizuje v spolupráci s Mestským múzeom a Spojenou školou s VJM A. M. Szencziho, s cieľom motivácie žiakov k vyhľadávaniu a zachovávaniu pokladov regionálnej histórie . Kniha pod názvom Príspevky k regionálnej histórii Senca /Adalékok Szenc helytörténetéhez/, vyšla v réžii spomínanej základnej školy. Žiaci a študenti v nej spracovali ešte žijúce príbehy a osudy svojho blízkeho okolia, seneckých osobností, rodín, pamiatok a podobne. Náklady na tlač boli hradené z príspevku získanej od Nadácie Gábora Bethlena.

Kultúra

Kalendár kultúrnych podujatí bol opäť preplnený rôznymi kultúrnymi podujatiami organizovanými nielen mestom, kultúrnym strediskom a jeho oddeleniami (kinom, knižnicou, kultúrnym centrom Labyrint či mestským múzeom) ale aj rôznymi občianskymi združeniami a klubmi.

V evanjelickom kostole zneli na troch kráľov koledy. Miestny odbor Matice slovenskej zorganizoval koncert Ženského speváckeho zboru a jeho hostí z folklórnej skupiny Mladý heligón.

Vo februári sa konala zaujímavá výstava karikatúry s názvom „KARIKATÚRA A JAZZ 2010 - 2012“ Výstava mala medzinárodné rozmery, okrem slovenských sa na nej prezentovali karikaturisti z Čiech, Bulharska, Poľska a Nemecka.

V nedeľu, 10. februára sa v kultúrnom centre Labyrint v MsKS uskutočnil slávnostný koncert pri príležitosti 20. výročia vzniku Slovenskej republiky. Slávnosť bola organizovaná MO Matice Slovenskej. Koncert otvoril jej ženský zbor vedený Mgr. Art. Zdenka Macháčkom so známou piesňou Eugena Suchoňa Aká si mi krásna. Na koncerte okrem básní v podaní Mgr. Heleny Čajkovej odznela aj odborná prednáška PhDr. Natálie Rolkovej – Petranskej, ktorá pripomenula historickú púť Slovenska za samostatnosťou. V interpretácii žiakov a pedagógov Základnej umeleckej školy na Fándlyho ulici zazneli diela Víťazoslava Jubičku, Eugena Suchoňa, Ladislava Kupkoviča a iných.

25. februára MO Csemadok zorganizoval hodnotné besedy pre malých i dospelých s renomovaným predstaviteľom súčasnej maďarskej básnickej tvorby, Jánosom Lackfím. Program, ktorý preplnil miestnosť v KC Labyrint sa dodatočne viazal k Dňu maďarskej kultúry. Ďalšiu zo svojich akcií

usporiadala organizácia 17. marca, kedy sa v galérii Labyrint predstavili známy maliari František Petrla (Señor) a Lajos Szukakálek spolu so začínajúcou básničkou, Senčankou Kingou Bárdos.

Súkromná ZUŠ R. Madarászovej oslavovala 10. a tanečný súbor SETAS 20. výročie od založenia.

Pri tejto príležitosti sa zišli v Spoločenskom dome vo Viničnom, kde sa uskutočnila Art Show. Na pódiu sa vystriedalo množstvo tanečníkov a tanečníčok od najmenších až po úplne najstarší ročník. Mnohé z nich už sú ženy a matky, ktoré pred 20 rokmi začínali ako prvé členky SETAS-u.

4. mája sa uskutočnil 2. ročník festivalu MUSICA PERENNIS IUVENTUTIS 2013 a NOC SENECKÉHO MÚZEA 2013 v benefičnom znamení SENČANIA SENČANOM. Organizátorom koncertov bolo občianske združenie Collegium Wartberg s podporou Mesta Senec a Bratislavským samosprávnym krajom. Združenie po celý rok organizovalo sériu koncertov v meste, najmä v Kostole sv. Mikuláša. Na spomínanom hudobnom maratóne sa zišlo asi 200 účinkujúcich. Senecké základné, stredné a umelecké školy a dychová hudba Senčanka vystúpili pred Tureckým domom. Na Lichnerovej sa predstavili mladí seneckí sólisti, v evanjelickom kostole odzneli piesne v podaní seneckých zborov Radosť a zboru Matice slovenskej. Collegium Wartberg SK hrali v kaplnke Najsvätejšej Trojice a večerné koncerty hostí odzneli pred synagógou. Vstupovali tu hudobné telesá Ritka Magyar Folkband, OTTO VOCE, Rafael Catalá and ENSEMBLE, BASSBAND so sólistom Martinom Babjakom, PACORA trio, Slovak Tango a ALEA. Počas dňa mohli Senčania finančným darom prispieť na podporu seneckých rodín v núdzi. Výťažok bol následne rozdelený Odborom sociálnych služieb MsÚ a odovzdaný odkázaným rodinám v obradnej sieni úradu.

Prvé dve májové nedele už tradične patria mamičkám. Maďarská komunita v Senci si ich uctieva už dvadsať rokov v prvú nedeľu. Účinkujúci zo seneckej MŠ, ZŠ a Spojenej školy A. M. Szencziho, mužský spevácky zbor, ako aj hudobná skupina Bertókovcov pripravili aj tento krát hodnotný program.

Druhú májovú nedeľu pozdravil matky senecký spevácky zbor Radosť pod vedením Františka Podolského koncertom spevov a tancov. Na koncerte sa všetkým matkám prihovril aj senecký kňaz, otec Andrej Šottník, program moderoval herec Jozef Šimonovič.

Na výzvu organizátorov 11. ročníka Súťaže vo varení guláša - Mesta Senec, Piccardu Senec a Správy cestovného ruchu Senec - sa tento rok prihlásilo 30 súťažných tímov. Víťazmi súťaže sa v sobotu 18. mája stali chránenci seneckej neziskovej organizácie Betánia, ktorí získali celkový výťažok z tohto podujatia.

15. júna bola na Slniečnych jazerách otvorená letná turistická sezóna. Na tohtoročné podujatie Senecké leto prišlo rekordných, viac ako 22 500 návštevníkov. Najväčšiemu diváckemu úspechu tešili najmä koncerty skupín Horkýže Slíže, Majk Spirit, Martin Harich, Peter Bič Projekt, Vidiek a Iné Kafe. Letnú sezónu na Slniečnych jazerách hodnotili v roku 2013 ako najlepšiu za ostatné štyri roky, k čomu prispelo nielen počasie, ale aj zlepšenie služieb, ktoré jej návštevníci ocenili nepochybne pozitívne. Karavanový a stanový kemp bol zaplnený, úspech mal nový minigolf a vonkajšie stroje na cvičenie.

Detský a mládežnícky klub seneckej základnej organizácie Csemadoku „Kincskereső“ (v preklade hľadač pokladov) sa celý školský rok venuje deťom. V prvý týždeň letných prázdnin ich očakával s novotou: dramatickým táborom Divadla Csavar, ktorý si našiel svoj dočasný domov v priestoroch Základnej školy s VJM A. M. Szencziho. Členovia a zakladatelia divadla Tamás Gál a Szilvia Kiss sa venovali 22 deťom denne 8 hodín. Na konci tábora pripravili s deťmi malé predstavenie.

Matica Slovenská v Senci usporiadala 30. júla v evanjelickom kostole slávnostnú akadémiu pri príležitosti 1150. výročia príchodu vierozvestcov sv. Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu. Vystúpili na

nej študenti Cirkevného konzervatória v Bratislave s hudobno–poetickým pásmom Proglas, záver patril Ženskému speváckemu zboru pri MO Matice.

V auguste opäť zaplnili centrum mesta stánky remeselníkov. Do nášho mesta zavítalo 135 majstrov 30 remesiel zo Slovenska, Čiech, Maďarska, Poľska a Bulharska. Usporiadateľovi festivalu, Občianskemu združeniu Tradičné ľudové umelecké remeslá, poskytlo Mesto Senec svoje priestory a pomoc pracovníkov Správy cestovného ruchu a Mestského kultúrneho strediska. Azda najväčší úspech zožali umeleckí kováči, sokoliari, hrnčiari a povrazníci. Zdá sa že toto podujatie je na dobrej ceste, aby sa zaradilo do série každoročne sa opakujúcich masových, pri tom ale veľmi hodnotných podujatí.

V dňoch 11. októbra – 16. novembra sa konali už 44. dni Alberta Molnára Szencziho. Organizátori z OV a MO Csemadoku pripravili sériu kultúrnych programov na viacerých dejstvách okrem Senca aj v Reci, Jelke a Boldogu. Úspešné bolo predstavenie Jókaiho divadla z Komárna 22. októbra v MsKS. Milovníkom histórie priniesla mimoriadne cenné informácie prednáška duchovného reformovanej cirkvi v Kluži (Cluj – Napoca, Rumunsko) a archivára Elóda Sándora Ósza, ktorému sa prednáškou v mestskom múzeu 16. novembra podarilo ozrejmiť mnoho otáznikov posledného desaťročia života a pôsobenia Alberta Molnára Szencziho a jeho syna v dobovom Sedmohradsku.

Ďalším, každoročne sa opakujúcim podujatím je Jablkové hodovanie, ktoré jednoznačne naberá na svojej popularite. Tento rok sa do podujatia zapojili nielen pracovníci kultúrneho strediska, Mestského úradu, Správy cestovného ruchu, súkromné organizácie a občania, ale aj politické strany. Na seneckom námestí sa 12. októbra takmer nedalo pohnúť.

Mestská knižnica oslovuje čitateľov nielen tradičným spôsobom a besedami ale aj výstavami. V októbri a novembri si tu najmenší čitatelia mohli pozrieť putovnú výstavu českej ilustrátorky a spisovateľky Vítězslavy Klímové. Knižnica sa premenila na rozprávkovú krajinu plnú škriatkov, víl, strašidiel, vodníkov a iných tvorov. Medzi knižničnými službami sa objavila v tomto roku aj novota, 4. decembra sfunkčnili na námestí pred budovou MsKS ztv. bibliobox. Čitateľom umožňuje vrátiť vypožičané knihy kedykoľvek, 7 dní v týždni.

Cirkevný život

Senčania sa na Veľký piatok 29. marca vo večerných hodinách mohli zúčastniť tradičnej krížovej cesty. Pod vedením tunajších kňazov sa vydala od katolíckeho kostola cez Bernolákovu, Sokolskú, Tajovského, Fándlyho a Hviezdoslavovu ulicu. Od gymnázia sprievod pokračoval Lichnerovou ulicou, Mierovým námestím, končil sa na Farskom námestí. Pri jednotlivých zastaveniach si účastníci vypočuli kázne v slovenskom a maďarskom jazyku.

Senecká farnosť pravidelne spolupracovala so združením Nezábudka – združenia na pomoc rodinám so zdravotne postihnutými deťmi a mladistvými. Pán kaplán Mgr. Tomáš Krampl a animátori z farnosti ich pravidelne navštevoval, celebroidal detské omše, spoločnou akciou bol aj Misijný deň 16. marca.

Druhý júnový víkend sa konalo Farské dvojdnie na Farskom námestí. Cieľom podujatia malo byť utužiť vzťahy vo farnosti. Striedali sa súťaže pre deti s tvorivými dielňami, samozrejme bola celebroidaná aj svätá omša, odznela večerná prednáška na tému „Komunikácia v Cirkvi a spiritualita spoločenstva“. Na námestí bolo pri kríži postavené pódium, na ktorom sa počas dvoch dní vystriedalo množstvo skupín. Vystúpil Zbor Radosť, Oratoriáni, Zbor Kollárik a priatelia, crux Együttes, BASYNASE, Wartberg SK.

14. septembra sa uskutočnilo požehnanie nového sakrálneho objektu na Farskom námestí, kde bol tamojší drevený kríž doplnený o Kristovo telo. Autorom korpusu je umelecký rezbár Peter Šrank, známy aj tým, že zobrazil poslednú večeru na drevorezbe s postavami v životnej veľkosti.

Šport a telesná kultúra

Prvým podujatím telesnej zdatnosti v roku bolo tradičné Trojkráľové kúpanie ľadových medved'ov, ktoré sa konalo presne na Troch kráľov, v nedeľu 6. januára, na pláži pod hotelom Senec. K 15. ročníku Trojkráľového kúpania odovzdala zástupkyňa primátora Helena Nemcová ľadovým medved'om občiansky preukaz. Do súťaže sa zaregistrovalo 85 účastníkov, z toho 7 žien. Najstarší otužilec, ktorý sa ponoril do vody chladnej 2,5 stupňa Celzia mal 73 rokov a najmladší 14.

Hádzanáčky klubu Piccard Senec začali rok 2013 s úspechom. Získali prvé európske body pre seneckú hádzanú. Vo švajčiarskom meste Einsiedeln súťažili v dňoch 5.-6. januára na turnaji zo série Európa Beach Handball Tour, tento krát nie na pláži ale v hale. Umiestnili na 3. mieste za Luzernom (Švajčiarsko) a Trilburgom (Holandsko).

28. ročník skokanskej súťaže o Putovný pohár Seneckej latky sa konal 20. februára v telocvični ZŠ J. G. Tajovského. Tohtoročná súťaž bola vyhlásená v siedmich vekových kategóriách pre dievčatá a chlapcov. Víťazmi sa stali zo ZŠ J. G. Tajovského: Liana Fittová, Alexander Repa, Laura Szabóová, Adam Horváth, Tomáš Farkaš, Nina Tengeriová, Zuzana Pavlovičová, Kristína Polakovičová, Dominik Špiriak, zo ZŠ Mlynská: Diana Vinczeová a zo ZŠ s VJM A. M. Szencziho – Monika Németh, Ján Kontár, Norbert Kleberc, Martin Opavský. Putovný pohár získala ZŠ J. G. Tajovského.

Senčania – športovci zaznamenali 7. februára 2013 veľkú stratu. Vo veku 86 rokov zomrel Alexander Bordács, ktorý sa významne zaslúžil o rozvoj športovej kultúry v Senci. Celý svoj život bol oddaný

futbalu. Roky bol hlavným usporiadateľom majstrovských a medzinárodných zápasov. V roku 2005 za svoju dlhoročnú prácu futbalového funkcionára mohol prevziať Cenu primátora.

V kinosále sa 13. marca zišli nadšenci športu, aby sa dozvedeli mená najlepších športovcov za predchádzajúci rok. Titul športovec Mesta Senec 2012 bol vyhlásený vo viacerých kategóriách. Mohli sa z neho tešiť jednotlivci i družstvá:

Jednotlivci: Renáta Koloditsová (šach), Miroslav Koczka (naturálna kulturistika), Nina Vrábelová (synchronizované plávanie), Dominika Feketová (spoločenské tance), Lea Poórová (hádzaná), Martin Jánošík (karate), Dominika Kodajová (hádzaná), Samuel Hanák (basketbal), Peter Jankovič a Peter Polgár.

Športové družstvá: 1. Piccard Senec (hádzaná ženy), 2. Piccard Senec (minihádzaná), 3. Hbk Watberg (hokejbal)

Skokan roka: 1. Adrián Gábris (minihádzaná), 2. Adam Mesaroš (karate)

Zaslúžilý funkcionár športu: Mgr. Štefan Mrva

Cena primátora mesta: Gabriel Csémy – stolný tenis (telesne postihnutý)

Víťaz internetového hlasovania: Hbk Watberg – hokejbal

Absolútny víťaz: Lucia Debnárová (Armwrestling)

Šport a telesná kultúra sa už v 19. storočí spájalo s užitočným pôsobením dobrovoľných hasičov. Pozvanie Seneckého dobrovoľného hasičského zboru na 3. ročník medzinárodnej súťaže s historickými ručnými striekačkami prijali tento rok v máji hasičské družstvá z obce Jámy (CZ), z Kőszegu (HU), Jaroviec, Jelšoviec, Kaplnej, Martina, Rakovic a Rusoviec. Družstvo zo Senca skončil na druhom mieste. O niekoľko mesiacov túto pozíciu potvrdili aj v poľskom meste Śmigiel. Na medzinárodnej súťaži hasičských družstiev s historickou ručnou striekačkou nás v dňoch 16. - 19. augusta

reprezentovalo družstvo DHZ v zložení: Jozef Bordáč (veliteľ), Nikol Bališová, Jozef Slávik, Zoltán Görföl, Milan Boháč, Pavol Stacho, Zoltán Lajtman a Ján Lauko.

Medzinárodný mládežnícky futbalový turnaj Okres Senec a jeho priatelia sa konal 13. - 15. júna. Na pätnástom ročníku turnaja sa zúčastnilo 25 družstiev zo zahraničia (zo Srbska, Poľska, Česka, Maďarska a Bosny a Hercegoviny), celkom tu bolo 92 mužstiev s 1840 účastníkmi. Zápasy sa odohrávali v Igrame, v Tomášove, v Slovenskom Grobe, v Čataji, v Novej Dedinke, v Bernolákove, v Kráľovej pri Senci, v Blatnom, v Ivanke pri Dunaji a na hlavnom ihrisku vo Veľkom Bieli.

Senecký futbal má od júna nové vedenie. Prezidentom ŠK SFM Senec sa stal tunajší rodák Denis Marton. Navštevoval tu základnú a strednú školu a hrával tu futbal ako dorastenec. Je držiteľom trénerskej licencie EURO A. Od roku 1999 tu pôsobil ako tréner seneckých mužstiev vo všetkých kategóriách. Okrem toho trénoval naposledy v Horných Orešanoch a v Lokomotíve Trnava.

Na južnej strane Slniečnych jazier vyrástlo plážové ihrisko medzinárodných rozmerov. Úpravu ihriska zabezpečil PICCARD Senec s podporou Mestského zastupiteľstva. Vďaka aktivite predsedu Komisie športu Mesta Senec Juraja Gubániho sa otvorenie novovytvoreného ihriska mohlo spojiť s podujatím celoslovenského významu. Konali sa tu Majstrovstvá Slovenska v plážovom futbale. Organizátormi turnaja boli Futbalová miniliga Senca, Piccard Senec a Komisia športu Mesta Senec v spolupráci so Slovenskou asociáciou plážového futbalu.

V septembri priniesla Lucia Debnárová priniesla z Poľska už svoj ôsmy titul majsterky sveta v armwrestlingu. Okrem rekordného počtu viac než 1200 športovcov zo 45 krajín sveta sledoval 35. šampionát v poľskej Gdyni až 1500 divákov a nadšencov.

Mestské kultúrne stredisko zaplnili 19. októbra milovníci prírodnej kulturistiky a fitness. Vo Victoria Natural Cupe 2013 si zmeralo sily 82 súťažiacich v 101 štartových pozíciách. Senec mal tiež svojho reprezentanta v osobe riaditeľa MsKS Petra Szaba, ktorý ako nováčik získal 2. miesto v kategórii Kulturistika masters muži (50-60) a získal nomináciu na Majstrovstvá Európy. Víťazom kategórie sa stal Július Karabinoš z FK Milénium Nitra.

Obyvateľstvo

Evidencia obyvateľstva vedená na Mestskom úrade vykázala aj v roku 2013 prírastky. Počet obyvateľov celkovo narástol o 722 ľudí. Väčšinou ide o prihlásených (510), v menšej miere o narodených (212). V tomto roku sa zo svojho trvalého bydliska v našom meste odhlásilo 385 ľudí a zomrelo 129 Senčanov. Zmenil sa aj oficiálny počet rodín v meste. Celkom sa uzavrelo 95 sobášov (38 cirkevných, 57 občianskych), rozvodov bolo 25.

Do 15. marca sa prijímali návrhy na udelenie Ceny mesta a Ceny primátora občanom mesta. Ceny sa udeľujú za zásluhy v rôznych oblastiach, či už ide o tvorivé, vedecké, umelecké, publikačné, činnosti v prospech rozvoja mesta, za záchranu ľudských životov a podobne. O udelení cien sa rozhodlo na júnovom zasadnutí MsZ. Ceny sa slávnostne odovzdávali v Kultúrnom centre Labyrint.

Cenu mesta získali: Mgr. Helena Čajková, učiteľka zo Základnej umeleckej školy v Senci, nezištná moderátorka mnohých seneckých podujatí, Ing. Alexander Matlák, bývalý prezident ŠK SFM Senec, Ľuboš Žilinec, darca krvi, držiteľ Janského plakety, Lucia Debnárová, osemnásobná majsterka sveta v armwrestlingu a Ing. Ján Tkáč, ktorý sa zaslúžil o mnohé úspechy dychovej hudby Senčanka.

Cenu primátora prevzala za pracovné úspechy Eva Casanova, učiteľka spevu na ZUŠ, Ildikó Madarászová, za vynikajúcu prácu v sociálnej oblasti, ktorú vykonáva ako riaditeľka domova sociálnych služieb pre deti - Domu Nezábudka, Seréna Jasaňová, bývalá učiteľka maďarčiny a slovenčiny na ZŠ s VJM A. M. Szencziho za celoživotnú prácu pedagóga, Mgr. Mikuláš Végh, dlhoročný riaditeľ tej istej

základnej školy a známy slovenský dirigent s českými koreňmi Mgr. art. Zdeněk Macháček, desaťročia pôsobiaci na pôde spevohry Novej Scény v Bratislave, žijúci už 11 rokov v Senci. Zároveň sa MsZ rozhodlo prideliť Čestné občianstvo in memoriam Matejovi Stankovi, ktorého Senčania poznali predovšetkým ako dlhoročného, zodpovedného kostolníka Kostola Sv. Mikuláša a jedného z hlavných realizátorov myšlienky seneckej hvezdárne, ktorého stratu tunajšia cirkevná obec zaznamenala s hlbokým zármutkom dňa 16. apríla 2014 vo veku 85 rokov.

Ocenenie Senčanom sa však dostalo aj z inej strany. Margita Koláriková, ako najstaršia členka Základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických v Senci bola ocenená pri príležitosti jej 95 narodenín. Ústredná rada zväzu jej udelila Pamätnú medailu M. R. Štefánika II. stupňa za priamu účasť v domácom odboji proti fašizmu.

Začiatkom jesene tohto roku zaznamenal umelecký svet stratu vzácneho človeka. Vo veku 61 rokov zomrel 11. septembra svetoznámy fotograf Tibor Huszár. Svoju životnú dráhu začal v tunajšom prostredí. Pochádzal z neďalekej Rece, jeho mladosť sa spájala so Sencom, kedy tu býval na Šafárikovej ulici. Fotografovať začal v skupine mladých fotografov vo vtedajšom kultúrnom stredisku v tzv. Františkinom dome. Jeho prvá výstava vôbec bola začiatkom sedemdesiatych rokov 20. storočia v Ľudovej škole umenia v Senci.

Poctu známemu pedagógovi Fakulty masmédií PEVŠ profesorovi PhDr. Andrejovi Tušerovi, CSc. prejavilo obcenstvo konferencie zorganizovanej 7. novembra 2013 na Paneurópskej vysokej škole v Bratislave na tému „Otáz(ni)ky osobnosti“, ktorá dala priestor na slávnostné uvedenie knihy s názvom Kroky slov. Ide o zborník príspevkov z kolokvia venovaného životu a dielu Andreja Tušera, ktorého ako Senčana na spomínanú konferenciu prišiel v úlohe „krstného otca“ knihy predstaviť aj primátor nášho mesta Ing. Karol Kvál.

Mimoriadne udalosti

Absolútna neúcta k svojmu okoliu sa prejavila v barbarskom čine, ktorý sa stal v noci z 11. na 12. mája v cintoríne na Bratislavskej ulici. Vandali tu poškodili až 24 pomníkov. Policajtom Okresného riaditeľstva PZ v Senci sa prípad v spolupráci s Mestskou políciou podarilo urýchlene vyriešiť a stotožniť podozrivé osoby.

Júl a august roku 2013 sa vyznačoval teplotnými rekordmi na celom území Slovenska. Nadpriemerné hodnoty boli namerané aj v Senci takmer počas celého júla a do polovice augusta. V júli bol najteplejším dňom 28. júl, keď bolo namerané 37°C a najteplejším augustovým dňom bol 8. august, keď teplomery ukazovali 39°C. Z dôvodu vysokých teplôt, v zmysle smernice Ministerstva zdravotníctva SSR č. 7/1978 boli upravené pracovné hodiny vo viacerých inštitúciách, medzi inými aj na Mestskom úrade v Senci. Horúčavy kulminovali na prelome mesiacov júl a august, preto Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Pezinku vyhlásilo od 31. júla 2013 do odvolania čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru na všetky miesta na lesných pozemkoch v územnom obvode okresov Pezinok a Senec. Nadpriemerné letné teploty dali od polovice júla zabráť nielen ľuďom, ale aj rastlinám, Mestské cisternové vozidlo polievalo od piatej rána až do desiatej večer. Použilo sa 14 000 litrov vody denne. Do polievania sa zapojil aj Dobrovoľný hasičský zbor v Senci. Teploty klesli trvale na priemerné hodnoty až od 20. augusta 2013.

10. a 28. augusta zasiahli Senec silné nočné búrky. Voda zaplavila ulice a pivnice domov v nižšie položených lokalitách. Dažde, ktoré spôsobili mnohým Senčanom škody na majetku, boli horúcou témou nejedného jesenného zasadnutia MsZ ako aj jesenného okrúhleho stolu. Údajne tu naposledy naraz napadlo tak veľa vody v roku 1951. Splašky kanalizácie sa neudržali tam, kde mali a vyrazili na

ulicu. Mesto Senec sa z dôvodu rôznych názorov poslancov MsZ na riešenie situácie rozhodlo dať vypracovať odborný posudok, aby mohlo vyriešiť tento problém nielen v najakútnejších oblastiach na Pezinskej ulici a Za Štiftom, ale v celom meste. Jedným z efektívnych riešení sa ukazuje vybudovanie retenčných nádrží.

História, pamiatky, rôzne

V januári vstúpilo do platnosti všeobecne záväzné nariadenie mesta o pamätihodnostiach. Účelom VZN bolo utvorenie a odborné vedenie evidencie pamätihodností mesta Senec ako objektov, ktoré majú historickú, spoločenskú, krajinnú, urbanistickú, architektonickú, vedeckú, technickú, výtvarnú alebo umelecko-remeselnú hodnotu a pri tom nie sú národnými kultúrnymi pamiatkami. Pamätihodnosti sú v zozname členené do piatich kategórií, ktorými sú: hmotné nehnuteľné pamätihodnosti, hmotné hnuťelné pamätihodnosti, nehmotné pamätihodnosti, zaniknuté pamätihodnosti, zvlášť chránené stromy a parky.

Niektoré z pamätihodností sa ešte v tomto roku dočkali ochrany najvyššieho stupňa. Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v auguste vyhlásil za národnú kultúrnu pamiatku Kostol svätého Mikuláša a seneckú kalváriu. Chránenými sa stali aj niektoré objekty nachádzajúce sa na kostolnom vŕšku. Územie niekdajšieho stredovekého príkostolného cintorína ako potencionálne archeologické nálezisko, Lurdská jaskyňa, ohradný múr okolo kostola, gotická kamenná krstiteľnica v teréne pod kostolom a príkostolná sadovnícka úprava.

11. októbra sa v Kostole sv. Mikuláša slúžila sv. omša pri príležitosti 70. výročia odhalenia Pomníka padlých hrdinov. Nasledovala spomienková slávnosť na nádvorí ZŠ s VJM A. M. Szencziho, ktorá priblížila históriu pomníka na počesť padlých v I. a II. svetovej vojne. Senčanov svojim listom a zamyslením pozdravil náš rodák, otec László Burián, pápežský kaplán, ktorý vyzdvihol, že kataklizmy

20. storočia tkveli v nedostatku lásky. Senčania, ktorých mená sú vyryté na pomníku, boli vytrhnutí zo svojich rodín a padli na vzdialených bojiskách na stranách barikády, ktoré im prisúdila história.

Koncom roka 2013 vyšiel recenzovaný zborník štúdií v slovenskom a maďarskom jazyku. Kniha vyšla pod názvom Senec – Stáročia mesta (v maďarčine Szenc – Egy város évszázadai) a v podobe šestnástich vedeckých štúdií prinášajú výsledky dvojdnovej vedeckej konferencie konanej ešte v roku 2012 pri príležitosti 760-teho výročia prvej písomnej zmienky Senca. Zborník bol redigovaný a čiastočne aj autorsky pripravovaný na pôde Mestského múzea v Senci. 1. vydanie kníh podporil Úrad vlády SR.

Kultúrna pamiatka senecká synagóga je roky v dezolátnom stave. Rok 2013 priniesol nádej v riešení tejto situácie. Na jar Bratislavský samosprávny kraj ju kúpil od Židovskej náboženskej obce za symbolickú cenu jedného eura. S cieľom vybudovať v nej regionálnu galériu a informačný pavilón. Plánujú tu zriadiť aj stálu expozícia. Priestory by mali byť multifunkčné, vhodné pre rôzne formy umeleckej prezentácie a koncerty. Na jeseň sa dočasne opravila existujúca strecha budovy, čistila sa záhrada za synagógou, v teréne prebehol aj archeologický výskum. Našli sa tu pozostatky pece na maces, pozostatky studne a rituálneho kúpeľa a ďalšie stopy po budovách z 18 – 19. storočia. BSK v súčasnosti pracuje na získaní prostriedkov z európskych fondov.